

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 23/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till viltförvaltningslag, lag om ändring av jaktlagen, lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift och lag om ändring av 1 § i lagen om landsbygdsnäringsnämnd

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 november 2010 en proposition med förslag till viltförvaltningslag, lag om ändring av jaktlagen, lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift och lag om ändring av 1 § i lagen om landsbygdsnäringsnämnd (RP 237/2010 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnats utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 48/2010 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Jari Salila, justitieministeriet
- överdirektör, avdelningschef Pentti Lähteenoja, biträdande avdelningschef Christian Krogerus, konsultativ tjänsteman Sami Niemi och överinspektör Rami Sampalahti, jord- och skogsbruksministeriet
- överinspektör Ahti Putaala, Forststyrelsen
- forskningschef Vesa Ruusila, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet

- jurist Vesa Malila, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- biträdande verksamhetsledare Sauli Härkönen, Jägarnas centralorganisation
- verksamhetsledare Panu Hiidenmies, Finlands Jägarförbund rf
- naturvårdsexpert Tapani Veistola, Finlands naturskyddsförbund rf
- verksamhetsledare Heikki Taskinen, Kannonkoski-Kivijärvi jaktvårdsförening
- verksamhetsledare Veikko Seuna, Mellersta Nylands jaktvårdsförening
- jaktchef Juha Kuittinen, Norra Karelen jaktvårdsdistrikt
- verksamhetsledare Pekka Julkunen, Rautavaara jaktvårdsförening
- styrelsemedlem Martin Hägglund, Salonejdens jaktvårdsförening
- verksamhetsledare Anne Ollila, Renbeteslagsföreningen
- juristsekreterare Aimo Guttorm, Sametinget.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- Södra Svola jaktvårdsdistrikt
- ombudsman Pekka Julkunen, Rautavaara jaktvårdsförening
- gentekniknämnden.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en viltförvaltningslag. Finlands viltcentral bildas genom att sammanslå Jägarnas centralorganisation och jaktvårdsdistrikten, om vilka det föreskrivs i jaktlagen, till en organisation för att avveckla överlappningar och effektivisera funktioner i förvaltningen. För att lagstiftningen ska vara konsekvent är det ändamålsenligt att stifta en separat viltförvaltningslag. I propositionen föreslås att de offentliga förvaltningsuppgifterna separeras och underställs chefen för offentliga förvaltningsuppgifter. Ytterligare föreslår regeringen att det föreskrivs om en partiell tillämpning av föreningslagen på jaktvårdsföreningarna. Den föreslagna lagen ändrar jaktvårdsföreningarnas och Finlands viltcentrals uppgifter så att de bättre motsvarar de förändringar som skett i verksamhetsmiljön och de strategiska målen för vilthushållningen inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Närmare bestämmelser får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om detaljer av teknisk natur utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

I propositionen föreslås också att jaktlagen ändras till behövliga delar. Bestämmelserna om organisationer föreslås bli upphävda. Även i övriga delar av jaktlagen föreslås att hänvisningar till jaktvårdsdistrikt och Jägarnas centralorganisation ersätts med hänvisningar till Finlands viltcentral.

Vissa av de föreslagna ändringarna i jaktlagen beror på grundlagen. Paragrafen om förbud och begränsning av jakt ändras. Beslut av normativ karaktär som jaktvårdsdistrikten nu har befogenhet att meddela ska framöver utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Befogenheterna när det gäller offentliga förvaltningsuppgifter enligt jaktlagen regleras på lagnivå. Det föreslås att förvaltningsbeslut som direkt berör enskilda medborgare eller sammanslutningar ska fattas av Finlands viltcentral i stället för jord- och skogsbruksministeriet. Ytterligare görs strukturella ändringar i jaktlagens licenssystem som gör tillämpningen av lagen klarare. Förslaget innebär också att bestämmelser om dispens från fredning av viltart ingår i jaktlagen i stället för i jaktförordningen.

Det föreslås att befogenheten att bevilja dispens för användning av förbjudna fångstredskap och fångstmetoder överförs från jord- och skogsbruksministeriet till Finlands viltcentral.

Vidare innehåller förslaget de ändringar av jaktlagen som krävs för inrättandet av Finlands viltcentral och den ändrade tillsynen över jaktvårdsföreningarna.

Regeringen föreslår att lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ändras så att bestämmelserna om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ges på lagnivå.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Allmänt

Utskottet noterar att jakt och jaktvård i dagens läge handhas av de statliga myndigheterna och Jägarnas centralorganisation, jaktvårdsdistrikten (15 st.) och jaktvårdsföreningarna (298 st.) som bygger på frivillig verksamhet. Jägarnas centralorganisation, jaktvårdsdistrikten och jaktvårdsföreningarna utgör en exceptionell or-

ganisation i jämförelse med övriga statliga regionförvaltningsorgan. Det handlar om en lagfäst organisation inom den indirekta offentliga förvaltningen med en lång rad offentliga förvaltningsuppgifter.

Jaktvårdsföreningarna, jaktvårdsdistrikten och Jägarnas centralorganisation spelar en stor roll i att främja frivilligt arbete för jakt och jaktvård. Enligt en undersökning från Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet motsvarar det frivilliga arbetet 290 årsverken. Det kalkylerade värdet av

det frivilliga arbetet är omkring 7,1 miljoner euro per år. I de här siffrorna ingår inte den samhällsviktiga handräckningen vid högviltinciden- ser och inte heller det frivilliga arbete som ut- förs för viltforskningen. De som deltar i det fri- villiga arbetet får i regel ingen ersättning för sina utgifter för att delta i talkoarbete. I bästa fall sat- sar de flera hundra euro per år och person på att färdas med fordon.

Detta omfattande och effektiva frivilligarbete syns särskilt tydligt i jaktvårdsföreningarnas verksamhet där drivkraften är att bevaka med- lemmarnas eget jaktintresse och upprätthålla en stark gemenskap kring jakt och jaktvård. Jägar- nas verksamhet spelar en stor allmän roll bland annat för att hålla älgstammen under kontroll. Genom jakt kan man minska älgskadorna i trafi- ken och på jord- och skogsbruket. Dessutom är det genom frivilliginsatser från jägarnas sida som man lyckas spåra och avliva djur som ska- dats i trafikolyckor. Det är i långa stycken jägar- kåren som står för inventeringar och observatio- ner av viltbeståndet och som även i övrigt bistår vid viltforskningen. Jägarna arbetar effektivt tack vare sin ypperliga lokalkänedom. Jämfört med de tillgängliga anslagen är resultatet av jaktvårdsföreningarnas frivilliga arbete impone- rande. Utskottet kräver att en större andel av de medel som flyter in genom jaktvårdsavgifter av- sätts för jaktvårdsföreningarnas utgifter (*Utskot- tets förslag till uttalande*).

Utskottet ser precis som regeringen i sin mo- tivering att jaktvårdsdistriktens styrka ligger i deras starka kompetens inom viltbranschen, de- ras lokalkänedom och nätverkande med jakt- vårdsföreningar och jaktföreningar i regionen. Samarbetet stärker det lokala frivilligarbetet som är en ytterst viktig resurs inom hela vilt- vårdskoncernen. Å andra sidan har de alldeles för knappa personella och ekonomiska resurser- na för de ökade och allt mer komplicerade upp- gifterna redan länge varit ett problem för jakt- vårdsdistriktet.

Ett stort plus för Jägarnas centralorganisation är dess starka kompetens och aktiva information om viltbranschen. Men det finns brister och

svagheter i organisationens verksamhet, som framgår av propositionens motivering.

Det bör observeras att jaktlagen stiftades inn- an den nuvarande grundlagen och reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna från 1995 trädde i kraft. Därför uppfyller jaktlagen inte kraven i grundlagen i alla delar. I 124 § i grundlagen sägs det att offentliga förvaltnings- uppgifter kan anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgif- terna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller an- dra krav på god förvaltning. Uppgifter som inne- bär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. Jägarnas central- organisation, jaktvårdsdistriktet och jaktvårds- föreningarna har skött också sina offentliga för- valtningsuppgifter ypperligt utan att äventyra de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäker- heten eller andra krav på god förvaltning. Men det måste lagstiftas mer exakt om uppgifterna.

Regeringen föreslår en viltförvaltningslag. Jägarnas centralorganisation och jaktvårdsdi- striktet läggs ned och i stället inrättas Finlands viltcentral. Centralen ska vara en självständig offentligrättslig inrättning som tjänar som en rikstäckande utvecklings- och specialistorgani- sation inom vilthushållningen. Genom proposi- tionen separeras de offentliga förvaltningsupp- gifterna och preciseras jaktvårdsföreningarnas och Finlands viltcentrals uppgifter för att bättre svara mot förändringarna i omvärlden. De nuva- rande jaktvårdsföreningarna ska fortsätta med sin verksamhet inom sina respektive områden. Det är av största vikt att överlappningar i förvalt- ningen avvecklas genom reformen och att verk- samheten görs effektivare, mer kundtillvänd och strategiorienterad.

Regeringen föreslår en sådan ändring i jaktla- gen att jord- och skogsbruksministeriets norm- givningsmakt och jaktvårdsdistriktens befogen- heter lyfts upp från förordningsnivå till lagnivå i enlighet med kraven i grundlagen. Vidare ska li- censsystemet i jaktlagen ändras genom att göra skillnad mellan licenser för dispens från fred-

ning och skaderelaterade undantagslicenser i jaktlicenserna.

Licenssystemet ska ändras så att den nuvarande jaktlicensmekanismen i 10 § i jaktlagen kompletteras med en begreppsmässigt ny licenstyp. För det första ska det i den nya lagen föreskrivas om dispens från fredning som beviljas av Finlands viltcentral. Dispens ska också kunna beviljas på grund av skador, alltså också vid andra tider än under fredning. Den här typen av dispens kallas också skaderelaterad undantagslicens i propositionen. Vidare ska det göras åtskillnad mellan jaktlicens för hjortdjur, som redan nu finns i jaktlagen, och jaktlicens enligt lagens 10 § och jaktlicens för hjortdjur beviljas direkt med stöd av 26 §. Licenserna beviljas av Finlands viltcentral. Utskottet noterar om det föreslagna licenssystemet att praxis och bland annat villkoren för licens de facto inte förändras. Men de regionala kvoterna för kvotjakt föreslås bli utvidgade. Som det framhålls i motiveringen är kvotjakt ett lättare förfarande för att begränsa jakt än ett administrativt licenssystem.

Enligt propositionen är styrelsen för Finlands viltcentral dess högsta beslutande organ. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter svarar för skötseln av viltcentralens lagfästa offentliga förvaltningsuppgifter. I anslutning till viltcentralen ska det dessutom finnas ett riksviltvårdsråd. Det är det rikstäckande strategiska organet. Det ska också ha andra medlemmar än sådana som föreslagits av jaktvårdsföreningarnas regionmöten. Riksviltvårdsrådet kommer att spela en central roll i att främja ett öppet och interaktivt intressegruppssamarbete och samordningen bland annat av olika hjortdjurspolitiska och storviltpolitiska intressen. Ett uttalat syfte med viltförvaltningsreformen har varit att öka insynen i viltpolitiken och att bredda beredningen, påpekar utskottet.

De regionala viltvårdsråden har till uppgift att behandla ärenden som gäller vilthushållning och stödja, leda och bistå Finlands viltcentrals regionkontors verksamhet inom regionen i andra frågor än offentliga förvaltningsuppgifter och personalförvaltningsfrågor. Ett syfte med viltförvaltningsreformen är som sagt att öka insynen i viltpolitiken och att bredda beredningen. Därför

ska det i de regionala viltvårdsråden i anknytning till Finlands viltcentral också finnas andra medlemmar än sådana som föreslagits av jaktvårdsföreningarnas regionmöten. Men en klar majoritet ska bestå av medlemmar som föreslagits av regionmötena och som betalt jaktvårdsavgift, dvs. mer än hälften av medlemmarna i styrelsen. Det är nödvändigt för att trygga att jägarnas värdefulla frivilliga arbete består, anser utskottet. Samtidigt måste det ses till, precis som regeringen anför i sin motivering, att de regionala viltvårdsråden regelbundet hör intressegrupper inom området. Om de här parterna regelbundet hörs och får vara med, ökar det insynen i beredningen av viltpolitiken.

Utskottet noterar att jaktföreningarna inte föreslås få några nya uppgifter i reformen, utan att det ska lagstiftas utförligare om uppgifterna än i den nuvarande lagstiftningen för att de ska svara mot jaktvårdsföreningarnas verkliga uppgifter. Föreningarnas relation till föreningslagen förtydligas i alla fall så att de betraktas som det slag av sammanslutning organiserad genom lagstiftning för ett särskilt ändamål som avses i 2 § 2 mom. i föreningslagen. I bestämmelserna om jaktvårdsföreningar hänvisas det till de bestämmelser i föreningslagen som är tillämpliga på föreningarnas verksamhet.

Utskottet fäster sig vid att det av skäl som beror på grundlagen är jord- och skogsbruksministeriet som enligt 38 § 1 mom. i lagförslag 2 tar över uppgiften att utfärda förbud och begränsningar från jaktvårdsdistrikten. Det är av största vikt att regionala synpunkter beaktas i beslutsfattandet och därför bör ändringens effekter följas upp och eventuella problem åtgärdas.

Det framgår av grundlagsutskottets utlåtande att man måste försäkra sig om att uppgifterna om behörighetsvillkoren för jaktvårdsföreningarnas funktionärer är tillförlitliga. Utskottet påpekar att det utifrån 6 § i den gällande straffregisterlagen (770/1993) inte är möjligt för en enskild person att få ett straffregisterutdrag för att bevisa sin behörighet i vissa avseenden. Med hänvisning till vad som också i övrigt anförts i grundlagsutskottets utlåtande understryker jord- och skogsbruksutskottet att Finlands viltcentral och

jaktvårdsföreningarna i sina verksamhetsdirektiv bör kräva att uppgifternas riktighet ska be styrkas.

Sammanfattningsvis anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Det tillstyrker lagförslaget, men med anmärkningarna ovan och ändringsförslagen nedan.

Detaljmotivering

1. Viltförvaltningslag

1 §. *Finlands viltcentral*. Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande föreslår jord- och skogsbruksutskottet att 3 mom. ändras så att jord- och skogsbruksministeriet inte bara styr utan också övervakar Finlands viltcentral. Dessutom föreslår utskottet ett språkligt förtydligande.

2 §. *Finlands viltcentrals uppgifter*. Utskottet föreslår en förtydligande komplettering av 1 mom. 6 punkten. Den innebär att 6 punkten också gäller offentliga förvaltningsuppgifter som Finlands viltcentral ska utföra enligt annan lagstiftning än viltförvaltningslagen.

3 §. *Styrelsen för Finlands viltcentral*. Utskottet hänvisar till grundlagsutskottets utlåtande och föreslår att 4 mom. kompletteras så att straffrättsligt tjänsteansvar också tillämpas på medlemmar av viltcentralens styrelse när de utför offentliga förvaltningsuppgifter eller har hand om uppgifter som gäller medelsanvändning.

6 §. *Personalen vid Finlands viltcentral*. Med hänvisning till grundlagsutskottet föreslår jord- och skogsbruksutskottet ändring av 3 mom. Enligt ändringen är det statsrådets allmänna sammanträde som ska ha rätten att utnämna viltcentralens direktör och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter. Samtidigt föreslår utskottet en ny bestämmelse om att centralens styrelsen ska höras när statsrådets beslut bereds.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska viltcentralen ha en direktör, en chef för offentliga förvalt-

ningsuppgifter och annan personal. Grundlagsutskottet har påpekat att det inte finns några bestämmelser i lag om behörighetsvillkoren för personerna i ledande ställning. Det framgår ändå av propositionsmotiven att avsikten är att kräva bl.a. högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och kunskap om förvaltningsuppgifter. Grundlagsutskottet har beaktat att innehavarna av uppgifterna i fråga kommer att ha omfattande beslutsrätt och därför ansett att grundläggande bestämmelser om kompetenskraven bör ingå i lagen. Jord- och skogsbruksutskottet föreslår att bestämmelsen tas in i ett nytt 4 mom.

8 §. *Skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter*. Enligt 2 mom. kan chefen för offentliga förvaltningsuppgifter skriftligen förordna en anställd vid viltcentralen att utöva offentlig makt i sådana i 2 § 1 mom. avsedda ärenden som personen i fråga kan anses ha tillräcklig utbildning och erfarenhet för att behandla och avgöra.

Utskottet hänvisar till grundlagsutskottet och föreslår att 2 mom. kompletteras så att chefen får förordna en annan anställd att avgöra dispensärenden som avses i 41 § 1—3 mom. i jaktlagen bara av särskilda skäl.

Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande anser jord- och skogsbruksutskottet också att det behövs en ny bestämmelse om att de anställda som fått ett sådant förordnande ska vara oberoende av direktörens rätt att leda arbetet.

Utifrån inkommen utredning anser utskottet att nya bestämmelser ska införas i 4 mom. De gäller förfarandet när förvaltningsuppgifter fullgörs och innebär att beslut kan meddelas så snabbt och flexibelt som möjligt.

12 §. *Sammanslagning och delning av jaktvårdsföreningar*. Jord- och skogsbruksutskottet föreslår med hänvisning till det som sägs i grundlagsutskottets utlåtande att ordalydelsen i 1 och 2 mom. preciseras och kompletteras. Med andra ord ska jaktvårdsföreningen på sitt möte besluta om att lägga fram förslag om sammanslagning eller uppdelning för Finlands viltcentral. Utskot-

tet föreslår också att momenten görs språkligt klarare.

14 §. Jaktvårdsföreningens uppgifter. Utskottet hänvisar till det föreslagna tillägget i 2 § och föreslår en ny 4 punkt i 14 § 1 mom. om jaktvårdsföreningarnas övriga offentliga förvaltningsuppgifter.

15 §. Medlemskap i en jaktvårdsförening. Det framgår av regeringens motivering att man också kan välja att inte höra till en jaktvårdsförening. I så fall förs personen in i jägarregistret utifrån sin hemvist. Av de orsaker som framgår av grundlagsutskottets utlåtande föreslår jord- och skogsbruksutskottet att detta uttryckligen sägs ut i 1 mom.

22 §. Begränsningar som gäller funktionärerna. Enligt det föreslagna 2 mom. kan viltcentralen inskränka en jaktövervakares verksamhetsområde på grund av hans eller hennes personliga bindningar. På grundval av motiveringen i grundlagsutskottets utlåtande föreslår jord- och skogsbruksutskottet att momentet ska utgå.

30 §. Omprövningsförfarande. Regeringen föreslår i 30 och 31 § bestämmelser om ändringssökande i viltcentralens och jaktvårdsföreningens beslut. Utskottet påpekar att förvaltningslagens 7 a kap. (581/2010) om omprövningsförfarandet har trätt i kraft den 1 augusti 2010. Bestämmelserna om detta förfarande bör innehålla enhetlig terminologi så att missförstånd kan undvikas. Utskottet hänvisar också till grundlagsutskottet och föreslår lagteknisk justering av 30 och 31 §. Det innebär att 30 § kommer att innehålla bestämmelserna om omprövningsförfarandet och 31 § bestämmelserna om överklagande. Utskottet föreslår också nya rubriker till paragraferna.

31 §. Överklagande. Se motiven under 30 § i fråga om detta ändringsförslag.

35 §. Idkande av näring. Utskottet noterar att den finska språkdräkten i denna bestämmelse inte motsvarar syftet enligt motiveringen. Därför föreslår utskottet en språklig precisering av

den finska ordalydelsen. Den svenska språkdräkten påverkas inte.

39 §. Övergångsbestämmelser som gäller personalen. Med hänvisning till vad grundlagsutskottet säger i sitt utlåtande föreslår jord- och skogsbruksutskottet en precisering av vad som avses med pendlingsregion i 3 mom.

40 §. Övergångsbestämmelser som gäller inrättandet av Finlands viltcentral. Enligt uppgift är 1 mom. onödigt eftersom Finlands viltcentral inte kommer att inleda sin verksamhet förrän 2011, och då räcker det med en allmän övergångsbestämmelse för att reglera överföringen av rättigheter och skyldigheter. Därför föreslår utskottet att 1 mom. ska utgå.

Med hänvisning till den ändring som föreslås i 6 § 3 mom. föreslår utskottet att 40 § 2 mom. ändras. Med beaktande av lagens sannolika ikraftträdandedag föreslår utskottet dessutom att det i 40 § 3 mom. föreskrivs att viltcentralens arbetsordning ska fastställas senast den 31 december 2011.

Vidare föreslår utskottet med avseende på vad som sagts om när lagen kommer att träda i kraft ett nytt 4 mom. Den innehåller övergångsbestämmelser när det gäller valet av företrädare för markägarorganisationerna till jaktvårdsföreningarnas styrelser 2011.

2. Lag om ändring av jaktlagen

30 §. Bemyndigande att utfärda förordning om jakt på hjortdjur. Utskottet hänvisar till grundlagsutskottets utlåtande och föreslår således att 2 mom. ändras så att uppgifter om fällda rådjur ska anmälas till Finlands viltcentral för uppföljning av beståndets utveckling. Dessutom föreslår utskottet en precisering av momentets innehåll.

38 §. Begränsning av jakt. Enligt uppgift uppstod det ett behov att precisera 1 mom. i samband med att man förberedde författningar på lägre nivå utifrån propositionen. Utskottet föreslår därför att bestämmelserna om begränsning

av jakt ändras så att begränsningen gäller det område där en art förekommer i stället för jaktvårdsföreningens verksamhetsområde. Dessutom föreslås ett tekniskt förtydligande av momentet. Det område som en begränsning eller ett förbud gäller ska anges genom förordning. Eftersom jaktvårdsföreningarna under de kommande åren kan komma att utvidgas geografiskt till följd av eventuella sammanslagningar, kan en förenings område visa sig vara onödigt stort för att omfattas av en begränsning. Den föreslagna omformuleringen ger dessutom möjligheter att bättre beakta områdena enligt viltvårdsplanerna när man bestämmer om begränsningar. I praktiken ska de geografiska begränsningarna vara så pass klara att det inte uppstår oklarhet om deras geografiska räckvidd.

41 §. Dispens. Utskottet anser att normgivningsbemyndigandet också bör nämna de villkor som ska ingå i dispensen bland de saker som närmare ska anges i förordning av statsrådet. Dispensen behöver villkoras bland annat för att säkerhetsaspekter ska beaktas i samband med jakt.

41 d §. Återkallelse av dispens. Utskottet föreslår att 2 mom. ändras så att uttrycket "vastaavan eläimen poikkeuslupaa" ersätts med "vastaavaa poikkeuslupaa", eftersom man med stöd av 41 § också beviljar andra dispenser än i fråga om vilt. Detta påverkar inte formuleringen i den svenska versionen ("motsvarande dispens").

42 §. Införsel och utsättande i frihet av djur av främmande ursprung. Med hänvisning till försiktighetsprincipen föreslår utskottet en ändring i 1 mom. Enligt den ska tillstånd vägras om åtgärden kan medföra skada på naturen eller vilda djur.

74 §. Jaktförseelse. Utskottet föreslår en teknisk komplettering av 1 mom. 1 punkten. Den svenska versionen påverkas inte.

90 §. Omprövnings- och överklagandebestämmelser. Utskottet hänvisar till de föreslagna ändringarna i 30 och 31 § i lagförslag 1 och föreslår en ändring av rubrik och innehåll i 90 §.

Ikraftträdandebestämmelsen. Utifrån inkommen utredning anser utskottet att 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen behöver kompletteras. Ändringen innebär att vissa bestämmelser som jord- och skogsbruksministeriet utfärdat med stöd av 10 § 2 mom. före lagens ikraftträdande förblir i kraft.

3. Lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift

3 §. Grundlagsutskottet påpekar i sitt utlåtande att det i 2 mom. står "kan användas" och anser att ordet "kan" i detta sammanhang ger en i viss mån vilseledande bild av verksamhetens finansiering. Jord- och skogsbruksutskottet hänvisar även i övrigt till grundlagsutskottets utlåtande och föreslår att 1 och 2 mom. preciseras och uttrycks tydligare och att det gällande 3 mom. ändras.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 4 utan ändringar,

godkänner lagförslag 1, 2 och 3 med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

godkänner ett uttalande (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets ändringsförslag

1.

Viltförvaltningslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.	4 och 5 § (Som i RP)
Finlands viltcentral	
1 §	6 §
<i>Finlands viltcentral</i>	<i>Personalen vid Finlands viltcentral</i>
(1 och 2 mom. som i RP)	(1 och 2 mom. som i RP)
Finlands viltcentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet. Finlands viltcentral och jord- och skogsbruksministeriet rådslår årligen om <i>de strategiska mål</i> och resultatmål som ska uppställas för Finlands viltcentral. Dessa antecknas i ett resultatavtal.	<i>Statsrådet</i> utnämner direktören vid Finlands viltcentral och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter. <i>Styrelsen för Finlands viltcentral ska höras i samband med beredningen av statsrådets beslut.</i> Direktören utnämner de övriga tjänstemännen.
2 §	
<i>Finlands viltcentrals uppgifter</i>	<i>Behörighetsvillkor för direktören är högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och i praktiken visat ledarskap. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter ska ha högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och administrativ erfarenhet. (Nytt)</i>
Finlands viltcentral har följande offentliga förvaltningsuppgifter: (1—5 punkten som i RP)	7 § (Som i RP)
6) andra offentliga förvaltningsuppgifter som <i>viltcentralen</i> enligt denna eller annan lag ska sköta. (2—4 mom. som i RP)	
3 §	8 §
<i>Styrelsen för Finlands viltcentral</i>	<i>Skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter</i>
(1—3 mom. som i RP)	(1 mom. som i RP)
Bestämmelserna om straffrättsligt tjänstansvar tillämpas på medlemmarna i styrelsen när de <i>sköter offentliga förvaltningsuppgifter eller behandlar användningen av medel.</i>	Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan skriftligen förordna en person som hör till Finlands viltcentrals personal att utöva offentlig makt i sådana i 2 § 1 mom. avsedda ärenden som personen i fråga kan anses ha tillräcklig utbildning och erfarenhet att behandla och avgöra. <i>En anställd vid centralen får dock bara av särskilda skäl förordnas att avgöra ärenden som avses i 41 § 1—3 mom. i jaktlagen. Den som förord-</i>

nats att utöva offentlig makt är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan förbehålla sig beslutanderätten trots det skriftliga förordnandet.

(3 mom. som i RP)

Tillståndsbeslut enligt jaktlagen får under-tecknas maskinellt. Ansökningar om tillstånd som avses i 10 och 26 § i den lagen får avgöras utan föredragning. (Nytt)

9 §
(Som i RP)

2 kap.

Jaktvårdsföreningar

10 och 11 §
(Som i RP)

12 §

Sammanlagning och delning av jaktvårdsföreningar

Jaktvårdsföreningar som önskar gå samman ska lägga fram ett gemensamt förslag om detta för Finlands viltcentral. Beslut om att lägga fram ett sådant förslag ska fattas på respektive jaktvårdsförenings möte. Förslaget ska ange den planerade jaktvårdsföreningens verksamhetsområde och namn.

Förslag till Finlands viltcentral om uppdelning av en jaktvårdsförening i två eller flera jaktvårdsföreningar ska göras av den berörda jaktvårdsföreningens möte. Förslaget ska ange de planerade jaktvårdsföreningarnas verksamhetsområden och namn.

(3 mom. som i RP)

13 §
(Som i RP)

14 §

Jaktvårdsföreningens uppgifter

Jaktvårdsföreningarna har följande offentliga förvaltningsuppgifter:

(1—3 punkten som i RP)

4) andra offentliga förvaltningsuppgifter som föreningarna enligt denna eller annan lag ska sköta. (Nytt)

(2 och 3 mom som i RP)

15 §

Medlemskap i en jaktvårdsförening

Den som har betalat jaktvårdsavgift kan vara medlem i den jaktvårdsförening inom vars verksamhetsområde personen i fråga huvudsakligen jagar eller i den jaktvårdsförening inom vars verksamhetsområde den kommun där personen har sitt hemvist finns. En person kan inte vara medlem i flere jaktvårdsföreningar samtidigt. *Den som inte är medlem i en jaktvårdsförening ska antecknas i jägarregistret utifrån sin hemkommun.*

(2 och 3 mom. som i RP)

16—21 §
(Som i RP)

22 §

Begränsningar som gäller funktionärerna

(1 mom. som i RP)

(2 mom. *utesl.*)

23—25 §
(Som i RP)

3 kap.

Särskilda bestämmelser

26—29 §
(Som i RP)

30 §

Omprövningsförfarande

Omprövning av beslut från Finlands viltcentral, med undantag för beslut enligt 2 § 1 mom. 1 punkten, och av jaktvårdsföreningens beslut om godkännande av jägarexamen och skjutprov får begäras hos Finlands viltcentral i enlighet med förvaltningslagen.

(2 och 3 mom. utesl.)

31 §

Överklagande

Beslut av Finlands viltcentral som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten och beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnd inom 30 dagar från delfäendet av beslutet.

Ett beslut av Finlands viltcentral som avses i 1 mom. och som gäller enskilt tillstånd får verkställas även om det överklagas. Besvärsmyndigheten får dock förbjuda verkställigheten av beslutet. (Nytt)

På överklagande tillämpas i övrigt vad som i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om ändringssökande i en förvaltningsmyndighets beslut. (Nytt)

32—34 §
(Som i RP)

35 §

Idkande av näring

(Som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)

4 kap.

Ikraftträdande

36—38 §
(Som i RP)

39 §

Övergångsbestämmelser som gäller personalen

(1 och 2 mom. som i RP)

Finlands viltcentral ska under en övergångsperiod på tre år från ikraftträdandet av denna lag placera varje anställd i uppgifter inom samma i 1 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) avsedda pendlingsregion där den anställde skötte sin uppgift innan denna lag trädde i kraft, om inte något annat avtalas. En uppgift vid Finlands viltcentral som ska tillsättas, eller en ny tjänst eller uppgift som inrättas, med undantag för uppgiften som direktör vid Finlands viltcentral eller uppgiften som chef för offentliga förvaltningsuppgifter vid Finlands viltcentral, kan tillsättas med överförd personal utan att förklaras ledig, om de samtycker till detta.

(4 mom. som i RP)

40 §

Övergångsbestämmelser som gäller inrättandet av Finlands viltcentral

(1 mom. utesl.)

Styrelsen för Jägarnas centralorganisation fungerar som styrelse för Finlands viltcentral till dess en styrelse har tillsatts i enlighet med denna lag. Verksamhetsledaren vid Jägarnas centralorganisation fungerar som direktör vid Finlands viltcentral och biträdande verksamhetsledaren som chef för offentliga förvaltningsuppgifter till dess en direktör och en chef för offentliga förvaltningsuppgifter har utnämnts med stöd av denna lag. *Centralens direktör* och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter ska utnämnas senast den 30 september 2011.

Jaktvårdsdistriktens kontor och regioner för jaktvårdsdistrikten utgör Finlands viltcentrals regionkontor och regioner till dess arbetsordningen för Finlands viltcentral har fastställts med stöd av denna lag. *Arbetsordningen* ska fastställas senast den 31 december 2011.

(3 mom. som 4 mom. i RP)

Den i 17 § 2 mom. avsedda medlem i en jaktvårdsföreningens styrelse som företräder betyd-

sefulla markägareorganisationer inom föreningens verksamhetsområde ska senast den 15 april 2011 väljas av Finlands viltcentral, som före det ska ha hört jaktvårdsföreningarna och de avsedda markägareorganisationerna. Dessa företrädare

är styrelsemedlemmar fram till och med jaktvårdsföreningens årsmöte 2012. (Nytt 4 mom.)

41 §
(Som i RP)

2.

Lag om ändring av jaktlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i jaktlagen (615/1993) 49 § 4 mom., 54 § 2 mom., 57—59, 59 a, 60—71 och 89 §, av dem 59, 65 och 70 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1009/2002, 59 a och 66 § sådana de lyder i lag 1009/2002, 60 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1068/2004, 62 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1009/2002 och 314/2005 samt 69 ja 89 § sådana de lyder i lag 314/2005,

ändras 10, 26, 29 och 30 §, 33 § 3 mom., 37 § 1 mom., 38 § 1 mom., 40 och 41 §, 42 § 1 mom., 50 §, 52 § 1 mom., 56 §, 74 § 1 mom., 80 § 2 mom., 83 §, 88 § 1 mom. och 90 §,

av dem 10 och 30 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 314/2005, 26 § sådan den lyder i lag 1009/2002, 42 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 1268/1993, 56 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1399/1995, 74 § 1 mom. sådant det lyder i lag 516/2002, 88 § 1 mom. sådant det lyder i lag 600/2005 och 90 § sådan den lyder i lag 314/2005, samt

fogas till lagen en ny 10 a §, till 34 §, sådan den lyder i lag 314/2005, ett nytt 3 mom., till 37 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 41 a—41 d och 49 a §, till 52 § ett nytt 3 mom. samt till lagen nya 83 a—83 c § som följer:

10, 10 a, 26 och 29 §
(Som i RP)

38 §

Begränsning av jakt

30 §

Bemyndigande att utfärda förordning om jakt på hjortdjur

(1 mom. som i RP)

(Utesl.) Uppgifter om fällda rådjur ska anmälas till Finlands viltcentral för uppföljning av beståndets utveckling. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser (utesl.) om vilka uppgifter som ska anmälas samt när och hur de ska anmälas.

Om ett viltbestånd är hotat inom hela eller en del av det område där det förekommer, kan jakten på viltarten i fråga förbjudas eller begränsas (utesl.) genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Förordningen ska ange vilket område förbudet eller begränsningen gäller. Förbudet eller begränsningen kan utfärdas för en tid av högst tre år i sänder. (Utesl.) Förbudet eller begränsningen får träda i kraft tidigast två veckor efter det att förordningen utfärdats. Innan förordningen utfärdas ska jord- och skogsbruksministeriet höra Finlands viltcentral och

33, 34 och 37 §
(Som i RP)

de jaktvårdsföreningar vars verksamhetsområde förbudet eller begränsningen gäller.

40 §
(Som i RP)

41 §

Dispens

(1—3 mom. som i RP)

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om det förfarande som ska iaktas när dispens beviljas, *om de villkor som ska ingå i dispensen*, om anmälan om den bytesmängd som erhållits med stöd av dispens samt om bedömningen av förutsättningarna för dispens. Genom förordning av statsrådet kan det även utfärdas bestämmelser om när undantag från fredning som avses i 37 § får göras.

(5 mom. som i RP)

41 a—41 c §
(Som i RP)

41 d §

Återkallelse av dispens

(1 mom. som i RP)

(2 mom. som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)

42 §

Införsel och utsättande i frihet av djur av främmande ursprung

Fågel- eller däggdjursarter och viltbestånd av främmande ursprung får inte importeras eller sättas ut i frihet utan tillstånd av Finlands viltcentral. Utlåtande om ansökan ska begäras hos miljöministeriet och Finlands miljöcentral. Tillstånd ska vägras, om åtgärden *kan medföra* skada på naturen eller de vilda djuren. Tillståndet

kan förenas med villkor om hur införseln och utsättandet i frihet ska ske.

49 a, 50, 52 och 56 §
(Som i RP)

74 §

Jaktförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet jaggar

(1 punkten som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten.)

(2 punkten som i RP)

ska, om inte gärningen är straffbar enligt 48 a kap. 1 § i strafflagen eller om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *jaktförseelse* dömas till böter.

80, 83, 83 a—83 c och 88 §
(Som i RP)

90 §

Omprövnings- och överklagandebestämmelser

Bestämmelser om begäran om omprövning och överklagande av beslut som Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna fattat (utesl.) finns i viltförvaltningslagen. I ärenden som gäller dispens enligt 41 § har även en sådan registrerad lokal eller regional sammanslutning besvärsmått vars syfte är att främja natur- eller miljöskyddet.

Ikraftträdandebestämmelsen

(1 och 2 mom. som i RP)

De tillstånd som jaktvårdsdistrikten och jord- och skogsbruksministeriet beviljat före ikraftträdandet av denna lag förblir i kraft. *Detsamma gäller bestämmelser om jakt på europeisk bäver, gråsäl, östersjövikare, lodjur, brunbjörn, utter och varg som jord- och skogsbruksministeriet utfärdat med stöd av 10 § 2 mom. före ikraftträdandet.* De ärenden som är anhängiga vid jaktvårdsdistrikten och Jägarnas centralorgani-

sation vid lagens ikraftträdande överförs till Finlands viltcentral för avgörande.

3.

Lag

om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993) 1 § 2 mom., 2 § 1 mom., 3 (utesl.)—5 §, 7 § 1 mom., 7 a § 1 mom. och 7 c § 1 mom., av dem 1 § 2 mom. och 4 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1002/2001 samt 7 a § 1 mom. och 7 c § 1 mom. sådana de lyder i lag 1237/1999, som följer:

1 och 2 §
(Som i RP)

3 §

I statsbudgeten skall årligen upptas ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren. Av detta anslag ska Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna årligen anvisas statsandel för sina drifts- och kapitalutgifter och utgifter för gruppförsäkring av jägare. (Nytt 1 mom.)

Anslaget som nämns i 1 mom. kan dessutom användas

1) (utesl.)

1) för jaktvårdsåtgärder, försöksverksamhet i anslutning till dessa och för övrigt främjande av vilthushållningen, (Ny)

2) för utgifter för stödande av jaktmuseiverksamhet, (Ny)

3) för upplysningsarbete som utförs av landsomfattande jägarorganisationer som bygger på frivilligt medlemskap och för stöd till jaktföreningars projekt som främjar viltvården, (Ny)

4) för projekt som utförs av markägarna och som avsevärt förbättrar viltets livsmiljö. (Ny)

Jord- och skogsbruksministeriet beviljar ovan avsedda anslag för de ändamål som anges i 1 och 2 mom. Ministeriet kan samtidigt meddela närmare föreskrifter om användningen av anslaget. (Nytt 3 mom.)

4, 5, 7, 7 a och 7 c §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att en större del av de influtna medlen från jaktvårdsav-

gifterna anvisas för jaktvårdsföreningarnas utgifter.

JsUB 23/2010 rd — RP 237/2010 rd

Helsingfors den 14 januari 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Lasse Hautala /cent
Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Johanna Karimäki /gröna
Lauri Kähkönen /sd
Mats Nylund /sv
Pentti Oinonen /saf

Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kari Rajamäki /sd
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Pekka Vilkuna /cent
ers. Markus Mustajärvi /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.

RESERVATION

Motivering

Den nya viltförvaltningslagen och översynen av de tillhörande lagarna är ett viktigt projekt. Lagändringarna berör alla medborgare på ett eller annat sätt. Den allmänna principen bör vara att alla som berörs särskilt hörs i samband med beredningen och även under utskottsbehandlingen i riksdagen.

Förvaltningen ska följa närhetsprincipen och erbjuda parter och berörda aktörer möjlighet att delta i det praktiska arbetet när lagen träder i kraft. I en så pass mångfasetterad fråga som viltförvaltning är det viktigt att de berörda får information och kan påverka antingen genom sin intressegrupp eller sina företrädare i olika organ. Det är bara på det sättet som man faktiskt kan jämka vid eventuella meningsmotsättningar och förena alla parter kunnande till något gemensamt gott.

Renbeteslagsföreningen föreslog i sitt yttrande att rennäringsen som är mest utsatt för skador orsakade av stora landrovdjur bör få en företrädare antingen i riksviltvårdsrådet eller i det regionala viltvårdsrådet, eventuellt i båda. Rensköttselområdet är omfattande, och rennäringsen är en betydande markanvändare inom det.

Reservationens ändringsförslag

5 §

De regionala viltvårdsråden

De regionala viltvårdsråden tillsätts av jord- och skogsbruksministeriet. Det regionala viltvårdsrådet har högst tio medlemmar, dock högst elva i regioner som helt eller delvis ligger inom rensköttselområdet. Till det regionala viltvårds-

Det är motiverat att rennäringsen är representerad i regionala viltvårdsråd, eftersom näringsen omfattas av en alldeles särskild lagstiftning och näringsen bara får idkas inom ett angivet geografiskt område. I detta avseende avviker den föreslagna representationen för rennäringsen från vad många andra intressegrupper föreslagit. Renbeteslagsföreningen är den rätta aktören när det gäller att föreslå företrädare för rennäringsen.

En representant för rennäringsen skulle inte innebära att styrkeförhållandena i det regionala viltvårdsrådet rubbas på ett avgörande sätt, eftersom en majoritet av medlemmarna fortsatt kommer att väljas bland de företrädare som jaktvårdsföreningens regionmöte föreslår. Det är viktigt, eftersom de aktiva inom föreningarna är navet som får förvaltningen att fungera.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslag 2—4 godkänns enligt betänkandet och

att lagförslag 1 godkänns enligt betänkandet, men 5 § 2 mom. med följande ändringar:

rådet hör sex medlemmar som föreslagits av det i 13 § avsedda regionmötet samt en representant för landskapsförbundet, (utesl.) en representant för en regionalt betydelsefull markägarorganisation och, inom rensköttselområdet, en representant för Renbeteslagsföreningen. Varje medlem har en personlig suppleant som omfattas av samma bestämmelser som den ordinarie medlemmen. Jord- och skogsbruksministeriet utser ord-

förande och vice ordförande bland de medlem-
mar regionmötet föreslagit.

— — — — —

Helsingfors den 14 januari 2011

Markus Mustajärvi /vänst
Lauri Kähkönen /sd
Katja Taimela /sd

Pentti Oinonen /saf
Kari Rajamäki /sd